

رایحه‌هایی با چاشنی شخصیت‌شناسی

تمام انسان‌ها دارای لایه‌های شخصیتی مختلف هستند و به نظر می‌رسد با تجزیه و تحلیل رابطه عطر و ویژگی‌های شخصیتی تا حدی بتوان شخصیت افراد مختلف را شناخت.

تمام انسان‌ها دارای لایه‌های شخصیتی مختلف هستند و به نظر می‌رسد با تجزیه و تحلیل رابطه عطر و ویژگی‌های شخصیتی تا حدی بتوان شخصیت افراد مختلف را شناخت.

به گزارش خبرگزاری فارس از تبریز، رایحه‌های خوش از زیبایی‌های منحصر به فرد طبیعت هستند و انسان نیز به دلیل نوع آفرینش و حس و حال خویش همواره به دنبال این رایحه‌های فرح بخش بوده است.

از گذشته‌های دور بشر به دنبال گیاهان دارویی بوده تا بیماری‌ها را درمان کند. در بین این مواد، مواد معطری نیز وجود داشتند که از آنها عطر استخراج می‌شد، بنابراین عطر و دارو خواستگاه مشترکی دارند.

هنر عطرسازی در زمان باستان از میان رودان و مصر شروع شده و در ایران و روم باستان توسعه پیدا کرد.

اولین شیمیدان ثبت شده در دنیا زنی به نام «تاپوتی» است، یک عطرساز که طبق لوح‌های خط میخی در هزاره دوم قبل از میلاد در میان رودان می‌زیسته است.

او گل‌ها، روغن‌ها و اگیر ترکی را با دیگر مواد معطر چندین بار متوالی تقطیر و صاف می‌کرده تا عطر مورد نظر را تولید کند.

در سال ۲۰۰۵، باستان‌شناسان آنچه که تصور می‌شود قدیمی‌ترین عطر جهان است را در پیرگوس، قبرس کشف کردند. این عطرها قدمتی بیش از ۴ هزار ساله دارند.

در این مجموعه حداقل ۶۰ دستگاه تقطیر، کاسه برای مخلوط کردن، قیف و بطری عطر در یک کارگاه ۴۳ هزار فوت مربعی (۴ هزار متر مربعی) کشف شد. در زمان‌های قدیم مردم با استفاده از گیاهان و ادویه جاتی مانند بادام، گشنیز، گل تلفونی (مورد سبز)، رزین رسته مخروطیان، ترنج همچنین انواع گل عطر تولید می‌کرده‌اند.

«در اواخر هزاره چهارم پیش از میلاد در سیلک کاشان غیر از ظروف سفالین بعضی ٚنگ‌های کوچک از مرمر که گویا مخصوص نگهداری عطر بود در حفاریات سیلک پیدا شده است همچنین مقداری آئینه مسی جهت آرایش به دست آمده است.

در قرن نهم میلادی ابویوسف کندی شیمیدان عرب، کتابی درباره عطرها به نام شیمی عطر و تقطیر نوشته است. این کتاب شامل بیش از یکصد دستور برای تهیه روغن‌های معطر، مرهم‌ها، عرق‌های گیاهی و جایگزین‌هایی برای داروهای پرهزینه است.

به علاوه در این کتاب ۱۰۷ روش و دستورالعمل برای عطرسازی و ساخت تجهیزات مربوطه از جمله انبیک شرح داده شده است.

دانشمند ایرانی ابن سینا فرآیند عصاره‌گیری از گل‌ها را با استفاده از روش تقطیر را که امروزه به طور معمول استفاده می‌گردد، معرفی کرد. اولین تجربه او با گل رز بوده است. از زمان این کشف، عطر از مخلوطی از روغن‌ها، گیاهان و یا گلبرگ‌های خرد شده که یک ترکیب قوی معطر را به وجود می‌آورند، به دست می‌آید.

از این میان گلاب بلافاصله میان مردم محبوب شد. مواد اولیه و تکنولوژی تقطیر در کشورهای شرقی به طور قابل توجهی صنعت عطرسازی و پیشرفت‌های علمی و به خصوص شیمی را در غرب تحت تاثیر قرار داده‌اند.

در این گزارش برآنیم تا این موضوع را بررسی کنیم که عطر و ادکلن و در کل رایحه‌های خوش چه نقشی در زندگی ما

دارند و ما در سال چقدر برای خرید آن هزینه می کنیم؟ در این میان همچنین نظر روانشناسان رفتاری را نیز در این خصوص جویا خواهیم شد.

هنوز به 10 قدمیت نرسیده بوی ادکلنش به مشام می رسد. خود را بهنام معرفی می کند. او 30 سال سن دارد و در رشته کارگردانی تئاتر تحصیل می کند .

وقتی از او دلیل استفاده از مواد خوشبوکننده خصوصا ادکلن و عطر را جویا می شوی جواب می دهد: شغل من طوری است که در جامعه حضور زیادی دارم و به دلیل معاشرت و در جمع بودن خوشم نمی آید مردم به هیچ وجه از بوی بد من آزرده شوند.

او یکی از مارک های بنام در عطر را که در بین جوانان از محبوبیت ویژه ای برخوردار است استفاده می کند و وقتی میزان هزینه ای که در ماه به این امر اختصاص می دهد را جویا می شوم، می گوید: من چند ماه یکبار هزینه ای در حدود 500 هزار تومان را برای خریدن این ادکلن تقبل می کنم و بوی آن ترش و گرم است و برای ذائقه من این نوع ادکلن بسیار مناسب است.

جعفر رضایی اصل، تهیه کننده رادیو است. وقتی از او حس و حالش را در مورد استشمام بوهای مخصوص می پرسم و اینکه آیا شده رایحه ای خاطره ای را در ذهنش ایجاد کرده باشد، می گوید: من سال ها از یک ادکلن خاص استفاده می کنم و دلیل استمرارم در استفاده از این ادکلن این است که این بو یادآور خاطرات دوران سربازیم است، بویی شیک، اصیل و با ابهت.

وقتی از او توضیحات بیشتری را راجع به بوی ادکلنش و حسی که تداعی می کند، می پرسم می افزاید: من اگر بخواهم این بو را برای شما ترسیم کنم، می توانم بگویم من در هنگام استفاده از آن بوی چوب و جنگل باران خورده و خاطرات خوشی که در کودکی زیر درختان تنومند احساس کرده بودم را برایم تداعی می شود.

او می گوید: من زیاد اهل مارک و برند نیستم و چیزی در حدود 50 هزار تومان را برای خرید این ادکلن هزینه می کنم.

رایحه خوش بیشتر از لباس، زیبایی ظاهری، مُد و زیورآلات گرانبهاتر، بر جلب توجه دیگران به شما در هنگام ملاقات تاثیر می گذارد.

حس بویایی برای ما نقش بقایی دارد. از سویی، منطقه ای که در مغز بو را پردازش می کند همان منطقه ای است که حافظه در آن شکل می گیرد یعنی هیپو کامپ.

به همین دلیل هیچ حسی حتی دیدن نمی تواند خاطرات ما را به خوبی حس بویایی زنده کند، تجربیات عمومی مشترک به ما نشان داده که بوهایی از دوران کودکی کاملاً می تواند حال ما را بهتر و یا بدتر کنند. این نشان می دهد رایحه های اولیه جایگاه لذت آفرینی بالایی در مغز دارند.

ارتباط بو با حافظه به این معناست که از نظر فلسفی تعامل ما با محیط تعاملی بویایی نیز هست، چرا که اگر این طور نبود، نمی توانستیم اکنون به خوبی خاطرات خوب و بد که با بقای ما در ارتباط است، به خاطر بسپاریم.

10 سال پیش غذایی را خوردیم که مسموممان کرده و اکنون به خوبی بو و مزه آن را به خاطر داریم. زنان قدرت بویایی قوی تری دارند و بیشتر از مردان از حافظه بویایی برای تعاملات خود استفاده می کنند.

لازم است، این نکات را در رابطه با کسانی که زمان زیادی با شما سپری می کند نیز در ذهن داشته باشید، لحظات زیبا را با بوهای دلنشین ترکیب کنید، این چنین هر بوی خوبی می تواند خاطرات شیرینتان را زنده کند.

الهه علیخانی، روانشناس بالینی و مدرس دانشگاه با اشاره به این موضوع می گوید: قسمت مربوط به حس بویایی در مغز ما ارتباط نزدیکی با قسمت حافظه دارد و از این نظر عطرها نقش مهمی در زنده شدن خاطرات به خصوص خاطرات خوش دارند، البته این مسئله یک مسئله کاملاً شخصی است و هر کسی ممکن است خاطرات خاص و متفاوتی در مورد هر عطر داشته باشد، مثلاً بسیاری از خانم ها با استفاده کردن از عطر مادر خود خاطرات مربوط به او را زنده می

کنند.

عطرها بوی خوشی دارند و در درجه اول ما آنها را برای خوشبو شدن مورد استفاده قرار می دهیم.

به گفته وی، مطالعات مختلف و تجربه های شخصی ما نشان داده است که استفاده از عطر می تواند روحیه را تقویت کرده و حال افراد را بهتر کند. حتی می توان از یک عطر خاص برای نشان دادن حال فعلی استفاده کرد، مثلا اگر گاهی ما تنها به این دلیل جذب کسی می شویم که بوی مطلوبی را از وی استشمام می کنیم و حتی ممکن است از این مسئله آگاه هم نباشیم.

عطرها حاوی موادی به نام فرومون هستند که مشابه رایحه های طبیعی بدن عمل می کنند و بر رفتار افراد دیگر اثر می گذارند که این اثر می تواند به صورت جاذبه و احساس مثبت خود را نشان دهد و باعث شود که شما در نظر دیگران جذاب تر جلوه کنید و افراد بیشتری به سمت شما کشیده شوند.

عطرها با از بین بردن استرس و نگرانی ها و مشکلات عصبی شما می توانند سلامت جسمی شما را تقویت کرده و وضعیت روح و روان شما را نیز بهتر کنند.

بهنام عبداللهی جوان 17 ساله، خبرنگاری است که در مصاحبه ما شرکت می کند، می گوید: راستش فکر می کنم بوها، شبیه موسیقی هستند. هر کدامشان آدم را به فضا و دنیای خاصی می برند و به همین خاطر به نظر من مهم هستند.

این جوان می افزاید: من آدم های مختلف را با بوی عطرها و ادکلن هایشان می شناسم و هرجایی که همان بوها را بشنوم یاد همان آدم ها و فضاهایی که با آنها دارم می افتم.

وقتی از او می پرسم تا بوی ادکلنی که استفاده می کند را برای ما تشریح کند، می گوید: توصیف کردن رایحه ها کار سختی است. اما ادکلن من ، یک ادکلن مخصوص جاهای رسمی و مجالس است. بوی ادکلنم، فضای یک اتاق خیلی شیک را تداعی می کند که کف و دیواره هایش چوبی است، آن میان شومینه ای روشن است، شب است و من در آن خانه منتظر مهمانان هستم تا یک جشنی را برپاکنیم.

افراد بسیاری در دنیا وجود دارند که سالانه بخش زیادی از درآمد خود را صرف خرید عطرهای معروف از شرکت های عطرسازی معتبر می کنند. از این رو امروزه صنعت عطرسازی به پولدارترین شرکت های جهان تبدیل شده است. آمارها نشان دهنده درآمد 27میلیارد دلاری این شرکت ها بوده است.

کیما حمیدی، ۲۸ ساله، دانشجوی دکترای عمران است دختری محجبه با ظاهری رسمی و مرتب که در مصاحبه من شرکت می کند.در همان اولین برخورد حس آرامبخشی را به انسان منتقل می کند .

او می گوید: من علاقه زیادی به بوی خوب دارم به طوریکه همیشه به شامپو و عطر اهمیت می دهم و از عطرهایی که به من آرامش بدهد، استفاده می کنم. در سال دو بار ادکلن می خرم که کفایت هم می کند. از مارک های فرانسه استفاده می کنم و چند ماه یکبار ۵۰۰ هزار تومان برای خریدش هزینه می کنم.

حمیدی ادامه می دهد : من کلا شخصی هستم که بو به خوبی در خاطرم می ماند. مثلا ماه مهر یک بوی خاصی برای من دارد یا مادرم و پدرم و یا هر فرد دیگری که از نزدیک می شناسم برای من تداعی کننده یک بو هستند.

شاید برایتان پیش آمده باشد که در هنگام سوار شدن به تاکسی یا اتوبوس یا آسانسور بوی ناخوشایند عرق، یاسیر اذیتتان کرده باشد. بیشتر اشخاص از بودن در چنین فضاهایی گریزان هستند، همچنین در معاشرت با چنین اشخاصی سعی می کنند که مدت زمان کمتری را صرف آنها بکنند.

براساس بررسی های علمی، بوی نامطلوب عرق بدن، بوی بد لباس ها، بوی زننده دهان، بوی بدن و غیره، حتی بعد از یکسال از آخرین ملاقات با یک شخص، شما را سریعاً با صفت آزاردهنده در ذهن دیگران معرفی خواهد کرد.

بوی بد در ملاقات و دیدارها، بیشتر از صفت هایی مانند عصبانی، حيله گر، افاده ای، سوءاستفاده کننده، دروغگو، کودن، دزد، فقیر، بیمار، مسخره و غیره شما را به دوستانتان معرفی خواهد کرد و اکثر انسان ها از بوی بد تنفر داشته و دوری می گزینند چرا که تأثیرات سریع آن بر مغز اثبات شده است.

اعتماد به نفس افرادی که خود را خوشبو نمی کنند، دچار مشکل خواهد شد. افراد بدبو بارها مورد حمله، اعتراض و فاصله گرفتن قرار می گیرند؛ مثلاً هنگام سوار شدن به تاکسی و مترو، نشستن در کلاس درس، وارد شدن به فروشگاه ها، حضور در مجالس و غیره..

علیخانی بایان اینکه آروماتراپی یا عطر درمانی یکی از شاخه های علم پزشکی آلترناتیو است، می افزاید: این علم به اثر رایحه های مختلف روی درمان بیماری ها و مشکلات جسمی و روحی می پردازد. به طور مثال رایحه های مرکبات، میوه و گل ها می تواند اثر آرامش بخش داشته باشد و ذهن شما را آرام کند. بیشتر رایحه های خوش اثر ضد استرس دارند و به آرامش بیشتر ذهن و جسم شما کمک می کنند. پس اگر از استرس و عصبی بودن رنج می برید می توانید از رایحه های معطر در محیط زندگی خود استفاده کنید و یا عطرهایی را به کار ببرید که این رایحه ها را در ترکیب خود دارند و به سلامت و آرامش بدن و مغز شما کمک می کنند.

مهین دختر 37 ساله ای است که در شغل خبرنگاری مشغول کار است، وقتی از او درباره میزان استفاده از عطر یا ادکلن را می پرسیم جواب می دهد: من چند سالی هست که حساسیت بویایی پیدا کرده ام و از عطر و ادکلن استفاده نمی کنم اما ضد عرق های خوشبو کننده مصرف می کنم.

سیدرسول زهرایی فعال فرهنگی دیگر مصاحبه شونده می گوید: خوشبو بودن می تواند در تعاملات روزمره انسان تأثیر بسزایی دارد. در احادیث هم به شدت به آن توصیه می شود تا جایی که پیامبر اکرم می فرمایند، کسی خوشبو نگردد مگر اینکه عقلش افزون گردد و بر این اساس به میزان متعادل که نه اطرافیان را شدت رایحه عطر اذیت کند و نه نبودش حس شود، استفاده می کنم.

همانطور که نحوه نگاه کردن و حالت چشم ها، نوع تکان دادن دست ها، دست خط و زبان بدن ارتباط نزدیکی به نوع شخصیت افراد دارد. میان عطر مورد علاقه شما و ویژگی های شخصیتی که دارید رابطه نزدیکی وجود دارد.

در حقیقت روانشناسان کشف به این نتیجه رسیده اند که عطر مورد علاقه یک فرد، ارتباط تنگاتنگی با شخصیت او دارد. سوای این مسئله که اساساً استفاده از عطر و ادکلن به صورت روزانه سبب حال خوش و اعتماد به نفس بیشتر فرد می شود حقایق زیادی را هم در مورد شخصیت او برای اطرافیانش آشکار می کند.

تمام انسان ها دارای لایه های شخصیتی مختلف هستند و به نظر می رسد با تجزیه و تحلیل رابطه عطر و ویژگی های شخصیتی تا حدی بتوان شخصیت افراد مختلف را شناخت.

روانشناسان سلامت افراد را براساس نوع عطرهایی مورد پسندشان و رفتارها و عادت هایی که در انتخاب، خرید و مصرف عطر دارند به هشت گروه تقسیم کرده و بارزترین ویژگی های آنها را بیان می کند.

1- گوشه گیرها (اسکیزوتیپها)؛ سرد و تلخ را بیشتر می پسندند.

2- بدبین ها و بدگمان ها (پارانوتیپها)؛ براساس عطرها نتیجه گیری می کنند.

3- اسکیزوتایپال ها؛ طرفدار بوهای ملایم و خنک

4- شخصیت های خودشیفته (نارسیسیستیک ها)؛ عطرهایی خاص و گران را انتخاب می کنند.

5- ضدا اجتماعی ها؛ گاهی ملایم و خنک، گاهی تند و تلخ

6- شخصیت های نمایشی؛ عطرهایی می زنند که توجه دیگران را جلب کند.

7- وسواسی ها؛ همیشه یک عطر خاص را انتخاب می کنند.

8- وابسته ها؛ با نظر دیگران عطر می خرند.

علیخانی در بخش دیگری از صحبت های خود می گوید: به نظر کارشناسان اجتماعی در محدوده خصوصی تر زندگی، یکی از دلایل به ظاهر کم اهمیت و البته پنهان تنفر و یا جدایی همسران ، بوی بد است که به عنوان یک مشکل غیرقابل تحمل و زمینه ساز اختلاف عمل خواهد کرد اما طبق هنجارهای غیررسمی موجود در جوامع ، معمولاً با استناد به آن نسبت به طرح شکوائیه رسمی اقدام نمی شود و یا به وضوح اعتراضی صورت نمی گیرد.

تراوش بوی خوش از انسان، چیزی است که مورد تأیید و تأکید عقل و شرع قرار گرفته است. پیامبر اکرم(ص) می فرماید: «هدیه را بپذیرید و بهترین هدیه ها عطر است که از همه سبک بارتر و خوش بوتر است».

نویسنده : فاطمه داداشی